

**Finansijski izvještaji za
godinu koja se završava
31. decembra 2023. godine
i Izvještaj nezavisnog
revizora**

Niskogradnja d.o.o. Laktaši

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine.....	6
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	7
Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2023. godine	8
1. Osnovni podaci o Društvu.....	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	11
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	13
4. Značajne računovodstvene procjene	18
5. Prihodi od prodaje usluga	20
6. Povećanje/ smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	20
7. Troškovi materijala.....	21
8. Troškovi goriva i energije.....	21
9. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	21
10. Troškovi proizvodnih usluga	22
11. Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	22
12. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa).....	23
13. Finansijski rashodi.....	23
14. Ostali rashodi	23
15. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	24
16. Porez na dobit	24
17. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	25
17a). Investicione nekretnine.....	26
18. Dugoročni finansijski plasmani	26
19. Zalihe i dati avansi.....	28
20. Kratkoročna potraživanja.....	29
21. Kratkoročni finansijski plasmani	29
22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	30
23. Kratkoročna razgraničenja	30
24. Osnovni kapital.....	30
25. Dugoročna rezervisanja	30
26. Dugoročni krediti	31
27. Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima	31
28. Kratkoročne finansijske obaveze.....	32
29. Obaveze iz poslovanja	32
30. Obaveze iz specifičnih poslova	33
31. Obaveze za plate i naknade plata	33
32. Porez na dodatu vrijednost.....	33
33. Kratkoročna rezervisanja.....	33
34. Transakcije sa povezanim pravnim licima	34
35. Upravljanje finansijskim rizicima.....	35
36. Potencijalne obaveze	36
37. Poreski rizici	36

Izveštaj nezavisnog revizora

Vlasniku privrednog društva Niskogradnja d.o.o. Laktaši

Suzdržano mišljenje

Angažovani smo za reviziju finansijskih izvještaja Niskogradnja d.o.o. Laktaši (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu, bilans tokova gotovine koji se završava na navedeni datum i napomena uz pojedinačne finansijske izvještaje koje uključuju i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Ne izražavamo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima, zbog važnosti pitanja opisanih u našem izvještaju u pasusu Osnova za suzdržano mišljenje. Nismo mogli pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje osnove za revizijsko mišljenje o tim pojedinačnim finansijskim izvještajima.

Osnova za suzdržano mišljenje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske izvještaje, Društvo je u toku revidirane godine izvršilo procjenu-revalorizaciju jednog poslovnog objekta, a ne čitave grupe sredstava, što nije u skladu sa zahtjevima MRS - 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Takođe, Društvo je suprotno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, evidentiralo efekte navedene procjene, te je u finansijskim izvještajima za 2023. godinu više iskazalo prihode, tj. rezultat perioda, a manje poziciju Revalorizacionih rezervi za iznos od 3.151.418 KM.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 i 17.a uz finansijske izvještaje, pozicija Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi na dan 31. decembra 2023 godine iskazana je u neto iznosu od 2.788.380 KM. Društvo u toku revizije nije dokumentovalo vrijednost ulaganja na tuđim sredstvima, kao i postojanje sredstava uzetih u zakup, na koja bi se odnosila ulaganja, te se nismo mogli uvjeriti u tačnost iskazane pozicije Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 19 uz priložene finansijske izvještaje, kratkoročna potraživanja na dan 31. decembra 2023. godine, iskazana su u iznosu od 30.231.624 KM. Iskazana vrijednost potraživanja od kupaca ne uključuje procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 Finansijski instrumenti. Na osnovu raspoloživih informacija i dostavljene dokumentacije nismo mogli da napravimo vlastitu procjenu očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu obezvređenja potraživanja i uticaja knjiženja istih na finansijske izvještaje Društva na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine.

Dalje, kratkoročna potraživanja na dan 31. decembra 2023. godine iskazana u neto iznosu od 30.231.624 KM uključuju potraživanje od kupca za prodaju investicionih nekretnina u iznosu od 13.111.196 KM čiji je rok plaćanja 3 godine. U skladu sa navedenim, kratkoročna potraživanja su iskazana više za iznos od 2.916.666 KM, a ostala dugoročna potraživanja su iskazana manje za iznos 2.916.666 KM.

Dalje, navedena potraživanja uključuju i druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 25.300.875 KM koja sadrže i potraživanja, starija od 365 dana, u iznosu od 7.324.788 KM, za koje nije izvršena ispravka vrijednosti. Saglasno tome, kratkoročna potraživanja i rezultat tekućeg perioda su više iskazani za 7.324.788 KM.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 25 uz priložene finansijske izvještaje dugoročni krediti na dan 31. decembra 2023. godine iskazani su u iznosu od 16.015.756 KM i sadrže i reprogramirane dugoročne obaveze prema Poreskoj upravi RS i Upravi za indirektno opreživanje BiH u iznosu od 8.980.188 KM. Navedene obaveze uključuju i obaveze prema Poreskoj upravi RS koje dospijevu u periodu od 12 mjeseci u iznosu od 2.860.813 KM. U skladu sa navedenim, dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2023. godine su precjenjene za navedeni iznos, a kratkoročne obaveze potcjenjene za isti iznos.

Društvo na dan 31. decembra 2023. godine nije izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Dalje, provođenjem revizorskih procedura, nezavisne verifikacije stanja potraživanja i obaveza, utvrđena su materijalno značajna neslaganja. U skladu sa navedenim, na osnovu sprovedenih revizorskih procedura nismo sa sigurnošću mogli da potvrdimo iskazana stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2023. godine.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim propisima važećim u Republici Srpskoj kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlaštena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naša je odgovornost obaviti reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima i izdati izvještaj nezavisnog revizora. Međutim zbog pitanja opisanog u našem izvještaju u pasusu Osnova za suzdržano mišljenje nismo mogli dobiti dostatne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje osnove za mišljenje nezavisnog revizora o tim pojedinačnim finansijskim izvještajima. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nenad Dmitrović, ovlašćeni revizor.

Marigold d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 27.03.2024. godine

Aleksandar Čolić,
Direktor
Marigold d.o.o Banja Luka

Nenad Dmitrović
Ovlašćeni revizor
Marigold d.o.o Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		661.319	1.223.073
Prihodi od prodaje proizvoda		725.669	966.158
Prihodi od pruženih usluga	5	26.810.098	22.801.852
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	6	642.185	2.676.832
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	6	(2.664.441)	(5.953)
Ostali poslovni prihodi		-	50.952
		26.174.830	27.712.914
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		(673.416)	(1.081.629)
Troškovi materijala	7	(8.350.701)	(11.023.263)
Troškovi goriva i energije	8	(4.383.870)	(4.684.067)
Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	9	(3.799.550)	(3.966.142)
Troškovi proizvodnih usluga	10	(2.466.443)	(2.215.545)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	(1.174.842)	(1.262.738)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	12	(1.084.806)	(1.430.358)
Troškovi poreza		(196.556)	(163.405)
Troškovi doprinosa		(3.408)	(3.617)
		(22.133.592)	(25.830.764)
Poslovni dobitak/ (gubitak)		4.041.238	1.882.150
Financijski prihodi i rashodi			
Financijski prihodi		351.776	18.461
Financijski rashodi	13	(2.054.130)	(2.158.823)
Ostali prihodi		397.490	864.848
Ostali rashodi	14	(1.569.123)	(209.474)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	15	3.151.418	
Dobitak/ (gubitak) prije oporezivanja		4.318.669	397.162
Tekući porez na dobit	16	262.263	94.662
Neto dobitak/ (gubitak) perioda		4.056.406	302.500

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja		17.188	104.753
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	18.136.630	16.217.081
Investicione nekretnine	17.a	3.305.410	3.138.937
Dugoročni finansijski plasmani	18	18.215.963	18.922.998
		39.675.191	38.383.769
Tekuća imovina			
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	19	5.224.147	13.004.263
Kratkoročna potraživanja	20	30.321.624	27.620.112
Kratkoročni finansijski plasmani	21	6.691.407	4.896.922
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	76.167	45.052
Porez na dodatu vrijednost		279.259	287.258
Kratkoročna razgraničenja	23	8.732.128	11.148.371
		51.324.732	57.001.978
UKUPNA AKTIVA		90.999.923	95.385.747
Kapital			
Osnovni kapital	24	5.000	5.000
Rezerve		500	500
Neraspoređeni dobitak		23.910.827	22.854.423
		23.916.327	22.859.923
Dugoročna rezervisanja			
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	25	203.644	233.788
Ostala dugoročna rezervisanja		1.199.564	1.199.564
		1.403.208	1.433.352
Dugoročne obaveze			
Obaveze prema povezanim pravnim licima		-	481.315
Dugoročni krediti	26	16.015.756	12.370.399
Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima	27	8.612.055	10.162.375
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		52.268	246.018
		24.680.079	23.260.107
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	28	9.222.207	12.456.853
Obaveze iz poslovanja	29	17.777.687	19.998.012
Obaveze iz specifičnih poslova	30	2.745.488	3.040.134
Obaveze za plate i naknade plata	31	1.497.492	1.316.823
Ostale obaveze		664.114	458.253
Porez na dodatu vrijednost	32	1.083.164	557.726
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine		403.035	682.150
Obaveze za porez na dobitak		896.117	633.854
Kratkoročna razgraničenja	33	6.711.005	8.688.560
		41.000.309	47.832.365
UKUPNA PASIVA		90.999.923	95.385.747

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2023. godine

	2023. u KM	2022. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	46.845.919	32.919.591
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	-	113.285
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	571.066	6.758.010
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	(24.953.869)	(31.270.574)
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	(403.433)	(606.114)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(1.526.235)	(2.146.621)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(3.459.231)	(6.024.431)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	(947.027)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(2.825.950)	(2.097.949)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	14.248.267	(3.301.830)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	6.325.442	18.167.497
Prilivi po osnovu prodaje stalnih sredstava namjenjenih prodaji	342.367	34.382
Prilivi po osnovu kamate	345.845	3.561
Ostali prilivi iz aktivnosti investicija	-	2.901.491
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(9.492.723)	(530.365)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	-	(587.293)
Odlivi po osnovu ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	(2.136.851)	(12.607.956)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(240.000)	(36.382)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(4.855.920)	7.344.935
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	6.307.593	7.904.052
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	5.417.385	11.350.448
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	-	4.177
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	4.177
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(3.143.552)	(3.083.491)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(14.906.375)	(16.667.164)
Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	(159.680)	(185.784)
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(2.876.603)	(3.405.770)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(9.361.232)	(4.083.532)
NETO PRILIV / (ODLIV) GOTOVINE	31.115	40.427
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	45.052	85.479
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	76.167	45.052

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01 - 31.12.2023. godine

	Osnovni kapital	Rev. rezerve	Akumulisani dobitak/ (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2022. godine	5.000	500	26.051.922	26.057.422
Dobit/(gubitak) za godinu	-	-	302.501	302.501
Objavljene dividende	-	-	3.500.000	3.500.000
Stanje na dan 31.12.2022./ 01.01.2023. godine	5.000	500	22.854.423	22.859.923
Dobit/(gubitak) za godinu	-	-	4.056.405	4.056.405
Objavljene dividende	-	-	3.000.001	3.000.001
Stanje na dan 31.12.2023. godine	5.000	500	23.910.827	23.916.327

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Društvu

“Niskogradnja” d.o.o. za građevinarstvo i usluge Laktaši (u daljnjem tekstu: Društvo) osnovano je 27.11.1990. godine. Društvo je upisano u registar Osnovnog suda u Banjoj Luci, registarski uložak broj 1-1133-00, broj Rješenja U/I3904/05. Prema Rješenju broj 071-0-REG-08-000506 od 24.03.2008. godine Društvo je izvršilo dopunu djelatnosti.

Rješenjem Okružnog suda od 09.07.2015. godine upisana je statusna promjena-spajanje uz pripajanje „Ciglarska industrija“ d.o.o. Brod sticaocu „ Niskogradnja“ d.o.o. Laktaši.

Osnivač i Direktor Društva je Ljubomir Ćubić iz Laktaša.

Djelatnost Društva: izgradnja saobraćajnica, aerodromskih pista, sportskih terena, hidro-građevinskih objekata, drugih objekata niskogradnje, izvođenje građevinskih radova koji zahtijevaju specijalno izvođenje ili opremu, eksploatacija ruda i mineralnih sirovina, hotelsko ugostiteljski poslovi, trgovina na veliko i malo i drugi poslovi.

Šifra djelatnosti: 45230.

Sjedište Društva je u ulici Karađorđeva broj 63, u Laktašima.

Matični broj Društva je 01316435, a JIB 4401179620005.

Na dan 31. decembra 2023. godine, u Društvu na osnovu časova rada prosječan broj radnika je 252 (na dan 31. decembra 2022. godine 278 radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentuju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporedivim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvaim i obavezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenosi na kupca, a to podrazumijeva datum isporuke kupcu. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge i iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom poreski propisanih stopa.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija investicionih nekretnina se obračunava primjenom poreski propisanih stopa.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža. Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Cijena koštanja zaliha utvrđuje se metodom ponderisanog prosječnog troška. Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cjelosti otpisuju.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze se iskazuju po njihovoj nominalnoj vrijednosti, uvećanoj za kamate na osnovu zaključenog ugovora. Obaveze iskazane u stranoj valuti preračunavaju se po srednjem kursu Centralne banke BiH na dan bilansiranja, odnosno srednjem kursu na dan kada se vrši otplata duga. Dugoročne obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana preknjižavaju se u kratkoročne obaveze.

Finansijski lizing je lizing kojim se prenose suštinski rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad nekim sredstvom. Po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora prenijeti. Korisnici lizinga priznaju finansijski lizing kao sredstvo i obavezu u svojim bilansima stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrijednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja lizinga, ako je ona niža. Finansijski lizing uzrokuje povećanje troškova amortizacije za sredstva koja se amortizuju, kao i finansijske rashode u svakom obračunskom periodu.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Događaji nakon datuma bilansiranja

Događaji poslije datuma bilansa stanja su poslovni događaji nastali između 31.12. izvještajne godine i datuma odobrenja za izdavanje finansijskih izvještaja za tu godinu (MRS- 10. p- 2).

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja i koji pružaju dokaz o stanjima koja su postojala na dan bilansa stanja vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima (MRS- 10. p- 8 i 19).

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja, a odnose se na okolnosti koje nisu postojale na dan bilansa stanja ne vrši se korekcija priznatih iznosa. već se u napomenama uz finansijske izvještaje vrši objelodanjivanje prirode poslovnog događaja i procjena njegovih finansijskih efekata ili izjava da takva procjena ne može da se izvrši (MRS- 10. p- 10 i 21).

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usljed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

5. Prihodi od prodaje usluga

Prihodi od prodaje usluga	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od vršenja usluga u oblasti niskogradnje	25.755.002	21.095.325
Prihodi od vršenja usluga na domaćem tržištu	1.055.096	1.706.527
Ukupno prihodi od prodaje usluga:	26.810.098	22.801.852

Prihodi od prodaje usluga u 2023. godini u iznosu od 26.810.098 KM (u 2022. godini u iznosu od 22.801.852KM) uglavnom se odnose na prihode po izdatim situacijama u oblasti niskogradnje.

6. Povećanje/ smanjenje vrijednosti zaliha učinaka

Povećanje/smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	2023. u KM	2022. u KM
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	642.185	2.676.832
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	(2.664.441)	(5.953)
Ukupno povećanje/smanjenje zaliha učinaka:	(2.022.256)	2.670.879

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2023. u KM	2022. u KM
Nabavka materijala	8.525	-
Troškovi materijala za izradu učinka	7.344.375	10.040.921
Troškovi ostalog materijala	997.801	982.342
Ukupno troškovi materijala:	8.350.701	11.023.263

8. Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi naftnih derivata	4.036.724	4.359.308
Troškovi električne energije	337.271	309.893
Troškovi toplotne energije	267	499
Troškovi utroška vode	9.608	14.367
Ukupno troškovi goriva i energije:	4.383.870	4.684.067

9. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	3.639.900	3.850.917
Ostali lični rashodi i naknade	159.650	115.225
Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja:	3.799.550	3.966.142

10. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi usluga na izradi učinaka	1.762.105	1.616.977
Troškovi transportnih usluga	114.782	122.868
Troškovi usluga održavanja	417.272	343.187
Troškovi zakupa	160.739	121.291
Troškovi reklame i propagande	-	2.500
Troškovi ostalih usluga	11.545	8.722
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	2.466.443	2.215.545

11. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi amortizacije	1.174.842	1.252.278
Troškovi rezervisanja	-	10.460
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	1.174.842	1.262.738

Troškovi amortizacije i rezervisanja u 2023. godini u iznosu od 1.174.842 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.262.738 KM) odnose se na troškove amortizacije građevinskih objekata u iznosu od 267.154 KM (2022: 267.146 KM), troškove amortizacije opreme u iznosu od 507.409 KM (2022: 584.776 KM), troškove amortizacije ulaganja u tuđe objekte u iznosu od 398.340 KM (2022: 398.340KM), i troškove amortizacije za nematerijalna sredstva u iznosu od 1.938 KM (2022: 2.016 KM).

12. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi ostalih usluga	167.988	72.333
Troškovi reprezentacije	24.601	38.426
Troškovi premija osiguranja	134.371	144.186
Troškovi platnog prometa	23.164	23.567
Troškovi članarina	8.579	15.479
Ostali nematerijalni troškovi	726.103	1.136.367
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	1.084.806	1.430.358

13. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Rashodi kamata	1.768.518	1.669.628
Ostali finansijski rashodi	285.612	489.195
Ukupno finansijski rashodi:	2.054.130	2.158.823

14. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Gubici po osnovu prodaje nekretnina	395.805	-
Manjkovi	559	106
Rashodi po osnovu direktnog otpisa od kupaca	892.580	18.181
Rashodi na zalihama materijala i robe	280.179	191.187
Ukupno ostali rashodi:	1.569.123	209.474

15. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine u 2023 godine iskazani su u iznosu od 3.151.418 KM (u 2022 godine iznosila su 0 KM) i u potpunosti se odnose na prihode po osnovu procijene Motela Ćubić d.o.o. Srbac. Ukupna procijenjena vrijednost Motela je 3.545.000 KM

16. Porez na dobit

Porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak/ (gubitak) prije oporezivanja	4.318.669	397.162
Korekcija za poreske svrhe (+)	1.540.098	861.128
Korekcija za poreske svrhe (-)	(3.236.132)	(12.880)
Poreski dobitak	2.622.634	1.245.410
Umanjenje poreske osnovice na osnovu ulaganja	-	(298.793)
Neto poreska osnovica	2.622.634	946.617
Iznos poreza	262.263	94.662
Ukupno porez na dobit iskazan u poreskom bilansu:	262.263	94.662
Ukupno porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha:	262.263	94.662

Prikazani obračun poreza na dobit, izvršen je po osnovu obračuna koje je uradilo Društvo. Tumačenja poreskih organa mogu biti različiti od tumačenja Društva, pa po tom osnovu mogu nastati dodatne obaveze po Društvo.

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T					
<u>Stanje na dan 31.12.2022.</u>	4.789.214	9.766.930	62.167.300	3.983.400	80.706.844
Procjena	-	3.151.418	-	-	3.151.418
Nabavka	-	-	18.108	-	18.108
Usklađivanje PS	-	-	(36.283)	-	(36.283)
<u>Stanje na dan 31.12.2023.</u>	4.789.214	12.918.348	62.149.125	3.983.400	83.840.087
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I					
<u>Stanje na dan 31.12.2022.</u>	-	5.935.481	57.920.302	796.680	64.652.463
Usklađivanje PS	-	-	(36.283)	-	(36.283)
Amortizacija	-	267.155	507.409	398.340	1.172.904
Usklađivanje	-	(96.784)	96.784	-	-
Usklađivanje	-	-	(85.627)	-	(85.627)
<u>Stanje na dan 31.12.2023.</u>	-	6.105.852	58.402.585	1.195.020	65.703.457
<u>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine</u>	4.789.214	3.831.449	4.246.998	3.186.720	16.054.381
<u>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine</u>	4.789.214	6.812.496	3.746.540	2.788.380	18.136.630

17a). Investicione nekretnine

	Iznos
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 31.12.2022. godine	3.138.937
Prenos	162.700
Nabavka	3.773
Stanje na dan 31.12.2023. godine	3.305.410
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI	
Stanje na dan 31.12.2022. godine	-
Amortizacija	-
Stanje na dan 31.12.2023. godine	-
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	3.138.937
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	3.305.410

18. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Učešće u kapitalu zavisnih subjekata	5.484.617	5.484.617
Učešće u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata	1.274.882	1.274.882
<i>Ispravka vrijednosti učešća u kapitalu drugih pravnih lica</i>	<i>(1.187.329)</i>	<i>(1.187.329)</i>
Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	14.179.232	14.666.102
<i>Ispravka vrijednosti dugoročnih kredita povezanim pravnim licima</i>	<i>(1.660.440)</i>	<i>(1.440.274)</i>
Ostali dugoročni finansijski plasmani	186.898	186.897
<i>Ispravka ostalih dugoročnih plasmana</i>	<i>(61.897)</i>	<i>(61.897)</i>
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	18.215.963	18.922.998

Pregled učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica prikazan je u sljedećoj tabeli:

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
- Nova DIPO d.o.o. Podgradci	3.050.000	3.050.000
- GIK Intergradnja Banat Group d.o.o. Zrenjanin	2.434.617	2.434.617
- Nova DI Vrbas d.o.o. Banja Luka	2.000	2.000
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica:	5.486.617	5.486.617

Pregled dugoročnih kredita povezanim pravnim licima prikazan je u sljedećoj tabeli:

Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	31.12.2023. u KM
Gik intergradnja Banat group d.o.o.	3.047.631
Nova di Vrbas d.o.o.	10.378.928
Relax a.d.	273.528
Rotas d.o.o.	479.145
	14.179.232
<i>Ispravka vrijednosti dugoročnik kredita povezanim pravnim licima</i>	<i>(1.660.480)</i>
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica:	12.518.792

19. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Materijal za izradu učinaka u skladištu	1.402.529	1.664.990
Rezervni dijelovi u skladištu	78.519	97.892
Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi	7.101.565	7.102.782
<i>Ispravka vrijednosti zaliha</i>	<i>(7.096.350)</i>	<i>(7.096.350)</i>
Nedovršena proizvodnja	2.493.077	10.202.981
Roba u maloprodajnim objektima	-	5.347
Investicione nekretnine namjenjene prodaji	465.913	420.526
Dati avansi	2.147.143	2.440.380
<i>Ispravka vrijednosti datih avansa</i>	<i>(1.368.249)</i>	<i>(1.834.285)</i>
Ukupno zalihe i dati avansi:	5.224.147	13.004.263

20. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja od kupaca:		
- Kupci - povezana pravna lica u zemlji	555.521	550.839
- Kupci u zemlji	27.550.350	26.872.192
- Kupci iz inostranstva	24.574	24.574
- Potraživanja iz specifičnih poslova	146	8.818
- Druga kratkoročna potraživanja	25.300.875	22.752.374
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca</i>	<i>(8.192.661)</i>	<i>(7.852.305)</i>
<i>Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja</i>	<i>(14.917.181)</i>	<i>(14.736.380)</i>
Ukupno kratkoročna potraživanja:	30.321.624	27.620.112

21. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ostali kratkoročni plasmani povezanim pravnim licima	11.364.953	9.463.626
Ispravka vrijednosti kratkoročnih plasmana povezanih pravnih lica	(4.673.546)	(4.566.704)
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	6.691.407	4.896.922

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2023. u KM	31.12.2020. u KM
Tekući račun	29.083	17.815
Devizni račun	101	-
Blagajna	46.983	27.237
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	76.167	45.052

23. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Buduće isporuke sa PDV-om iskazane na avansnim poreskim fakturama	4.189.133	6.946.514
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	4.542.995	4.201.857
Ukupno kratkoročna razgraničenja:	8.732.128	11.148.371

24. Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 5.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 5.000 KM) sastoji se od uloga vlasnika gospodina Ljubomira Čubića.

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	203.644	233.788
Dugoročna rezervisanja po osnovu izdanih garancija u drugih jemstava	1.199.564	1.199.564
Ukupno dugoročna rezervisanja:	1.403.208	1.433.352

26. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni krediti u zemlji		
- Atos bank a.d. Banja Luka	1.300.000	-
- Banka poštanska štedionica a.d. Banja Luka	370.270	-
- Nova banka a.d. Banja Luka	7.311.044	9.228.639
- MF banka a.d. Banja Luka	2.410.559	2.923.004
<i>Tekuća dospjeća dugoročnih kredita</i>	<i>(4.356.304)</i>	<i>(6.581.023)</i>
Ukupno dugoročni krediti u zemlji	7.035.569	5.570.620
Obaveze prema UIO	931.403	-
Obaveze prema Poreskoj upravi RS	8.048.785	6.799.779
Ukupno dugoročni krediti:	16.015.756	12.370.399

Obaveze po dugoročnim kreditima odnose se na kredite kod domaćih komercijalnih banaka sa rokom otplate od 13 do 84 mjeseca, kamatnom stopom u rasponu od 5% do 8,5% na godišnjem nivou i mjesečnom otplatom anuiteta.

27. Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima

Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima odnose se na obaveze po ostalim hartijama od vrijednosti koji na dan 31. decembra 2023 godine iznose 8.612.055 KM (na dan 31. decembra 2022 godine iznosila su 10.162.375 KM) i u potpunosti se odnose na emisiju obveznica od strane Investiciono razvojne banke Republike Srpske.

28. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kratkoročni krediti od banaka:		
- Banka poštanska štedionica a.d.	370.000	-
- MF Banka a.d. Banja Luka	1.557.650	1.522.504
- Nova banka a.d.	150.497	1.415.000
- Intesa sanpaolo bank a.d.	-	400.000
- Atos bank a.d.	-	1.300.000
Tekuća dospjeća:		
- Obaveze po emitovanim hartijama od vrijednosti	1.627.365	1.187.625
- Obaveza prema Upravi za indirektno oporezivanje BiH	1.047.828	-
- Dugoročnih kredita	4.356.304	6.581.023
- Finansijski lizing	112.563	50.700
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	9.222.207	12.456.853

29. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Primljeni avansi od pravnih i fizičkih lica u zemlji	1.889.474	4.575.593
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	15.558.477	15.212.263
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	303.166	193.765
Obaveze prema dobavljačima - povezana pravna lica	26.570	16.391
Ukupno obaveze iz poslovanja:	17.777.687	19.998.012

30. Obaveze iz specifičnih poslova

Obaveze iz specifičnih poslova	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze prema drugim pravnim licima u zemlji iz specifičnih poslova	2.141.093	2.323.813
Obaveze iz specifičnih poslova	604.395	716.321
Ukupno obaveze iz specifičnih poslova:	2.745.488	3.040.134

31. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za platu	340.223	396.459
Obaveze za pores po odbitku	90.640	77.932
Obaveze za doprinose	1.066.629	842.432
Ukupno obaveze za plate i naknade plata:	1.497.492	1.316.823

32. Porez na dodatu vrijednost

Porez na dodatu vrijednost na dan 31. decembra 2023 godine iskazan je u iznosu od 1.083.164 KM (na dan 31. decembra 2022 godine iznosio je 557.726 KM) i u potpunosti se odnosi na obaveze za porez na dodatu vrijednost u poreskim prijavama.

33. Kratkoročna rezervisanja

Kratkoročna rezervisanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Unaprijed naplaćeni prihodi od prodaje učinaka – bez PDV-a	1.373.456	3.829.344
Nabavke sa PDV-om iskazane na avansnim računima	573.956	436.762
Unaprijed obračunati rashodi perioda	4.763.593	4.422.454
Ukupno kratkoročna rezervisanja:	6.711.005	8.688.560

34. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Bilans stanja	2023. u KM	2022. u KM
Potraživanja:		
- Nova DIPO d.o.o.	2.471.066	-
Obaveze		
- Nova DIPO d.o.o.	-	481.316
Bilans uspjeha	31.12.2023 u KM	31.12.2022 u KM
Prihodi		
- Nova DIPO d.o.o.	5.195	-
Rashodi		
- Nova DIPO d.o.o.	5.424	2.146

35. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društva vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ukupna zaduženost	33.902.286	35.716.960
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(76.167)	(45.052)
Neto zaduženost	33.826.117	35.671.908
Ukupan kapital	23.916.327	22.859.923
Pokazatelj zaduženosti:	141%	156%

36. Potencijalne obaveze

Vrijednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2023. godine vode protiv Društva iznosi 105.438 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zatezних kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo.

37. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

38. Događaji nakon datuma izvještavanja

Dana 31.01.2024 godine Društvo Nova DIPO d.o.o kao povezano društvo Niskogradnje d.o.o. je donijelo odluku o prestanku rada društva jer nema ekonomskih uslova za obavljanje djelatnosti društva i nastavak proizvodnog procesa.

Uticaj rata u Ukrajini ostavlja velike posljedice na poslovanje Društva iz razloga što su cijene nabavke materijala višestruko porasle dok sa druge strane rast cijena usluga Društva je ograničen višegodišnjim ugovorima.

Osim navedenih događaja, na dan 31. decembra 2023 godine ne postoje događaji koji bi uticali na poslovanje Društva.

Odgovorno lice